

UPUTSTVO ZA IZRADU DOKTORSKE DISERTACIJE

1. DOKTORSKA DISERTACIJA

Doktorska disertacija je samostalan rad u kojem doktorand obrađuje odabranu temu primjenom naučnih i stručnih metoda te dokazuje da je savladao nastavni plan i program studija, stekao potrebno znanje i osposobio se za njegovu primjenu. Pored navedenog, doktorand u doktorskoj disertaciji treba da pruži dokaze da se uspješno koristi metodama u stručnom i naučnom radu, u izlaganju rezultata istraživanja, kao i da je osposobljen da izvodi zaključke, na osnovu tako realizovanih istraživačkih zadataka.

Rezultati izneseni u doktorskoj disertaciji treba da predstavljaju doprinos:

- sistematizaciji naučnih i stručnih zadataka i postojećih rješenja za određenu oblast;
- rješavanju aktuelnog naučnog i stručnog zadatka, koji je postavljen kao cilj rada;
- primjeni postojećih naučnih i stručnih dostignuća u rješavanju kompleksnog naučnostručnog zadatka;
- samostalno se služiti odgovarajućom domaćom i stranom literaturom, odnosno na odgovarajući način koristiti saznanja, činjenice i stavova objavljene u ovim izvorima;

1.1. Obim doktorske disertacije

Doktorska disertacija treba da bude obima od 120-230 stranica, ne uključujući popis literature i priloge. U izuzetnim slučajevima, na prijedlog Komisije za ocjenu doktorske disertacije, a uz saglasnost Naučno-nastavnog vijeća organizacione jedinice, odstupanja mogu biti do 35%, s tim da donja granica ne može ići ispod 75 stranica, a gornja iznad 310 stranica.

1.2. Izbor oblasti i teme doktorske disertacije

Predmet iz kojeg namjerava izraditi doktorsku disertaciju student samostalno bira. Uslov je da se radi o predmetu kojeg je student tokom studija položio. Pri izboru predmeta na kojem će se raditi rad preovlađujuću ulogu bi trebao da ima afinitet studenta prema određenoj naučnoj ili stručnoj oblasti. Student treba da se odluči za predmet koji ga posebno interesuje, jer će tada biti

više motivisan da se posveti istraživanju i pisanju, što je važan preduslov za lakšu realizaciju potrebnih istraživanja i pisanje rada.

Nakon izbora predmeta, student pristupa izboru ili definisanju teme rada. Tema rada može biti razrada određenog teorijskog pitanja, praktično istraživanje određene pojave ili analiza slučaja iz prakse.

Izbor teme doktorske disertacije u okviru odabranog nastavnog predmeta može se obaviti na dva načina, zavisno od pravila koja je nastavnik objavio za dati predmet: student može izabrati temu sa unaprijed objavljene liste tema ili može samostalno definisati i predložiti neku drugu temu. Bilo da bira sa liste predloženih tema ili sam predlaže temu, važno je studentu omogućiti da aktivno učestvuje u izboru i mogućem daljem definisanju teme. U slučaju da student samostalno definiše i predlaže temu, neophodno je da u obzir uzme određene kriterijume o kojima kod predlaganja teme doktorske disertacije računava vodeći i nastavnici. Tema treba da bude:

- atraktivna i interesantna,
- relevantna za datu oblast,
- aktuelna,
- podobna za obradu (sa stanovišta dostupnosti izvora i vremena za obradu),
- precizno definisana (ni preuska niti preširoka),
- konkretna (ne apstraktna ili uopštena).

Naslov rada treba da upućuje na osnovni sadržaj rada. Ukoliko naslov nije preuzet sa unaprijed objavljene liste tema, student ga treba formulisati u saradnji sa mentorom, vodeći računa da naslov bude kratak, jasan, precizan, privlačan, inventivan i informativan.

1.3. Uloga mentora

U svim fazama pripreme i izrade doktorske disertacije, rad mentor ima izuzetno značajnu ulogu. Stalne konsultacije sa mentorom ubrzavaju proces izrade i doprinose kvalitetu rada. Dužnost mentora je da pomogne studentu pri izboru teme, da preporuči literaturne izvore koje će koristiti i da ga uputi na metodologiju koju treba primijeniti. Mentor po potrebi i zahtjevu studenta pomaže u koncipiranju strukture rada, formulisanju naslova i rješavanju dilema i poteškoća koje se mogu pojaviti prilikom istraživanja ili razrade odabrane tematike.

1.4. Izbor i korišćenje literature

Još prije definisanja ili preuzimanja ponuđenog naslova rada potrebno je pregledati i istražiti dostupnu literaturu. Pod dostupnom literaturom podrazumijevaju se svi oblici pisane ili elektronske građe kojoj student ima pristup i koju može koristiti pri izradi završnog rada. Istraživanje, u pravilu, treba početi od bazične, udžbeničke literature i preporuka koje student dobije od mentora. Dostupna literatura ne treba da bude jedina odrednica pri odabiru teme i

naslova rada, ali o njoj svakako treba voditi računa. Dobra mjesta za početak potrage za bazičnom literaturom su biblioteka fakulteta, a zatim nastavničke biblioteke.

Po pronalaženju osnovne literature, student nastavlja sa istraživanjem literature kroz pregled referentne i dostupne literaturne građe (knjige, monografije, članci iz časopisa, zbornici radova sa savjetovanja i konferencija, teze i disertacije, bilteni i izvještaji državnih institucija i raznih organizacija i sl). Sa interneta se mogu preuzimati članci iz e-izdanja časopisa, podaci i informacije iz elektronskih publikacija međunarodnih institucija i organizacija, autorizovane informacije sa web stranica stručnih i profesionalnih udruženja i sl.

Nakon prikupljanja potrebne literature student treba da izvrši selekciju materijala i da koristiti samo onu literaturu koja je od značaja za obradu odabrane teme. Relevantne informacije se najčešće pronalaze uz pomoć sadržaja knjige, predmetnih odrednica i indeksa.

Za vrijeme pregledanja i čitanja literature student treba da pravi zabilješke. Posebno je važno odmah zapisati bibliografske detalje svakog konsultovanog izvora kao što su: ime autora, naziv djela, izdanje, izdavač, mjesto i godina izdanja i sl. radi lakšeg sastavljanja popisa literature.

1.5. Utvrđivanje strukture rada

Poslije prvog pregleda prikupljene literature potrebno je sačiniti teze koje će predstavljati osnovu za pisanje rada. Teze odražavaju strukturu budućeg rada i istovremeno predstavljaju plan njegove izrade. U ovoj fazi se utvrđuju: redoslijed izlaganja tematike, svi dijelovi i poddijelovi rada te prostor koji će pojedinim dijelovima u radu biti posvećen. Tokom izrade rada, kada student na osnovu detaljnog proučavanja literature, rezultata provedenih istraživanja i konsultacija sa mentorom stekne bolji uvid u problematiku o kojoj piše, moguće su djelimične izmjene prvobitno planirane strukture.

1.6. Jezik i pravopis

Doktorska disertacija piše se na jednom od jezika naroda Bosne i Hercegovine. Tekst rada treba da bude jezički konzistentan, uz primjenu svih pravopisnih i gramatičkih pravila jezika na kojem je rad pisan. Mentor rada nije obavezan intervenisati i ispravljati pravopisne, gramatičke i daktilo greške i od studenta može zahtijevati da mu se na pregled dostavi rad koji je u ovom smislu korektan.

2. ELEMENTI RADA

Elementi završnog rada kojima, svakom ponaosob, treba posvetiti pažnju su:

- Naslovna stranica
- (Predgovor)
- Sažetak
- Sadržaj
- Tekst rada
 - o Uvod
 - o Teorijski dio (Pregled literature)
 - o Materijal i metode rada
 - o Rezultati i diskusija
 - o Zaključci
 - o Literatura
 - o (Prilozi)

2.1. Naslovna stranica

Naslovna stranica je prva stranica rada koja treba da pruži osnovne podatke o autoru i radu i obavezno sadrži slijedeće elemente:

- naziv univerziteta,
- naziv fakulteta,
- naznaku vrste rada (Doktorska disertacija),
- naslov rada,
- ime i prezime autora/studenta,
- akademsko zvanje, ime i prezime mentora i
- mjesto, mjesec i godina predaje rada.

Na naslovnoj stranici ne bi trebalo navoditi druge podatke niti stavljati bilo kakve ilustracije. Obavezni elementi naslovne stranice treba da budu na odgovarajući način na njoj raspoređeni. Naslovna stranica se ne numeriše. Doktorska disertacija dodatno sadrži vanjsku ili omotnu stranicu, odnosno **korice** koje dolaze prije naslovne stranice.

Izgledi prednje korice i naslovne stranice doktorskog rada predstavljeni su u prilogu.

2.2. Predgovor

Predgovor nije obavezan dio doktorske disertacije i on je po pravilu svojstven radovima i djelima koji su znatno većeg obima nego završni – diplomski radovi na I ciklusu studija. Ukoliko rad sadrži predgovor, njegovo mjesto je na početku rada, poslije naslovne stranice.

Predgovor predstavlja „preliminarno objašnjenje značenja i motiva djela“. U predgovoru autor obično navodi motive i razloge zbog kojih se opredijelio da piše o određenoj temi, ukazuje na auditorijum kojem je rad namijenjen, opisuje uslove i prilike u kojima je rad nastao, objašnjava eventualne poteškoće i ograničenja na koja je nailazio tokom izrade rada, te na kraju izražava zahvalnost onima koji su mu pružili pomoć u radu.

Ukoliko se student odluči da u svoj rad uvrsti predgovor, predgovor treba biti srazmjeran obimu rada, što znači da ne bi trebao biti duži od jedne stranice teksta.

Stranica sa tekstem predgovora se ne numeriše

2.3. Sažetak i ključne riječi

Sažetak (do 300 riječi) je skraćeni sadržaj doktorske disertacije i omogućuje razumijevanje cilja, metoda i rezultata istraživanja.

Ispod teksta sažetka navodi se od pet do sedam ključnih riječi koje se odvajaju tačkom sa zarezom (;). Sažetak se piše na jeziku na kojem je pisan i osnovni tekst rada.

Na istoj stranici na kojoj je sažetak pisan na jeziku kojim je pisan i osnovni tekst rada nalazi se i sažetak i ključne riječi na stranom jeziku. Preporuka je da se sažetak pripremi na engleskom jeziku (Summary), ali on može biti pisan i na drugom široko korišćenom stranom jeziku. Ukoliko je osnovni tekst rada pisan na stranom jeziku, pored sažetka na tom jeziku na istoj stranici se nalazi i sažetak pisan jezikom naroda u Bosni i Hercegovini.

Stranica sa sažecima i ključnim riječima se ne numeriše.

2.4. Sadržaj

Sadržaj je obavezan dio magistarskog rada. Sadržaj predstavlja sistematizovan pregled strukture rada koji pruža osnovnu informaciju o dijelovima rada i mjestu na kojem se oni u radu nalaze.

Elementi sadržaja su:

- glavni naslovi i podnaslovi,
- numeracija naslova i podnaslova (treba biti ista kao u tekstu rada),

- redni brojevi početnih stranica svih navedenih poglavlja.

Sadržaj ne treba bude preobiman i ne treba ga voditi dalje od treće decimale kod numeričkog označavanja poglavlja teksta.

Stranicu ili stranice sa sadržajem ne treba numerisati.

2.5. Tekst rada

Cjelokupan sadržaj teksta koji student izlaže u radu treba biti smisleno raspodijeljen. Svakom dijelu rada (glava, poglavlje...) određuje se naslov. Naslov glave piše se velikim slovima, na početku stranice, a radi preglednosti može biti podebljan. Glave u pravilu čine osnovni dijelovi teksta rada (Uvod, Pregled literature, Materijal i metode rada, Rezultati i diskusija, Zaključci i Literatura). Glave se prema potrebi raščlanjuju na poglavlja, poglavlja na dijelove, dijelovi na tačke, a tačke na odlomke.

Stranice koje sadrže tekst rada (bez priloga) se numerišu.

2.5.1. Uvod

Tekst rada počinje uvodom koji ima za cilj da kod čitaoca pobudi interesovanje i da ga preliminarno upozna sa tematikom koja se u radu obrađuje. Početni dio uvoda treba da bude kratak (jedna do dvije stranice teksta), jezgrovit, jasan, informativan i interesantan.

Završni dio uvoda obično predstavlja eksplicitno ili implicitno iskazane glavnu i eventualno pomoćne hipoteze rada, pri čemu se cilj (ili ciljevi) rada iznose uz hipotezu ili se on uz navođenje zadatka rada posebno naglašava. Iako se nalaze na početku rada, uvod se po pravilu piše posljednji, kada su ostali dijelovi rada već napisani.

Uvod na jasan i koncizan način opisuje temu rada, istraživačke ciljeve i probleme, odnosno istraživačka pitanja, predmet rada, metode prikupljanja i analize podataka, hipoteze, strukturu i sadržaj rada.

2.5.2. Pregled literature

Pregled literature predstavlja sistematizovan prikaz spoznaja, dostignuća, konstatacija i sl. koje se u vezi sa temom rada pronađene u dostupnim literaturnim izvorima. U prikazu problema koji se obrađuje, ako je moguće, korisno je primijeniti sljedeći raspored:

- dosadašnja saznanja i poznate činjenice vezane uz predmet proučavanja,

- sadašnje stanje i postojeći problemi,
- mogući dalji pravci istraživanja ili razvoja.

Pregled literature može sadržavati osvrt i na metode koje su primjenjivane u drugim radovima slične tematike.

2.5.3. Materijal i metode rada

Zavisno od problematike koju tretira rad, u ovom dijelu teksta rada se predstavljaju primijenjene metode (uključujući metode matematsko-statističke obrade podataka), materijali, uslovi provođenja istraživanja i plan eventualno provedenog eksperimentalnog ili drugog istraživanja. Glava Materijal i metode rada treba da budu pisani jasno i sa svim detaljima koji omogućavaju ponavljanje istraživanja predstavljenog u radu.

2.5.4. Rezultati i diskusija

Rezultati provedenih ispitivanja prikazuju se u skladu sa postavljenim i provedenim istraživanjima, koncepcijom eksperimentalnog dijela te u skladu sa postavljenim ciljevima rada. Uobičajeno je da se rezultati mjerenja prikazuju u tabelama ili graficima. Pri ovome treba voditi računa da se naslovi tabela pišu iznad tabela, a naslovi grafika, dijagrama, fotografija i drugih slikovnih prikaza ispod ovih lustracija. Naslov tabele i slikovnog prikaza i eventualno upotrijebljena legenda treba da budu dovoljni da prikazu obezbijede autonomnost u izrazu, odnosno da oni sami za sebe čitaocu pružaju dovoljno informacija o onome što se namjeravalo predstaviti. Tabele i slikovni prikazi treba da budu najavljeni u tekstu.

Uobičajeno je da se u radovima tipa magistarskog rada odmah nakon komentara rezultata istraživanja izvrši i diskusija rezultata. Diskusija treba prije svega da ukase na razlike ili sličnosti dobijenih rezultata i rezultata koji su u radovima iz iste tematike prezentovani u literaturi, ali i da ukaže na eventualne propuste u istraživanju ili moguće pravce daljeg istraživanja.

Rezultati i diskusija su obično najobimniji dio osnovnog teksta završnog – magistarskog rada.

2.5.5. Zaključci

Zaključci su završni dio magistarskog ili drugog stručnog i naučnog rada. U zaključcima se na koncizan, jezgrovit, precizan i logičan način iznose rezultati i spoznaje do kojih se došlo u obradi

teme. Zaključak sadrži odgovore na pitanja postavljena u uvodu, u njemu se potvrđuje ili odbacuje hipoteza rada.

U zaključku se ponavljaju najvažnije konstatacije i stavovi iz glavnog dijela rada, vodeći računa da se ne koriste iste formulacije i iste rečenice. Zaključak ne treba da sadrži tabele i ilustracije. Po pravilu, u zaključak se ne uvrštavaju literaturni navodi ili citati.

Tekst zaključaka ne treba da bude duži od tri do maksimalno pet stranica.

2.5.6. Literatura

Detalji svih citiranih dokumenata navode se na kraju rada, u dijelu pod naslovom „Literatura“. U ovu listu se ne uključuje nijedan izvor koji u radu nije parafriziran, citiran ili sa kojim se u radu nije diskutovalo.

Za kreiranje liste korištene literature treba koristiti Harvard metod (navođenje prezimena autora ili autorâ sa godinom objavljivanja izvora u tekstu rada te kreiranje liste korišćene literature abecedno, prema prezimenu prvog autora rada).

Korišćene literaturne izvore treba numerisati.

Primjer navođenja korišćene knjige:

1) Jackson, R.S. (2000) Wine Science, Academic Press, San Diego – London. p. 204.

Primjer navođenja korišćenog rada iz časopisa:

1) Bakker, J., Bridle, P., Bellworthy, S.J., Garcia-Viguera, C., Reader, H.P., Watkins, S.J. (1998) Effect of sulphur dioxide and must extraction on colour, phenolic composition and sensory quality of red table wine, J. Sci. Food Agric., 78; pp. 297-307.

Primjer navođenja poglavlja iz knjige koju je pripremio urednik ili urednici:

1) Malspina, A. (1987) Regulatory aspects of food additives. U: Toxicological Aspects of food, (Miller, K., Ed.), Elsevier Applied Science, London/New York, pp. 17-58.

Primjer navođenja rada predstavljenog u zborniku radova sa kongresa ili drugog naučnog ili stručnog skupa:

1) Van Lovaren, H., Vos., J. G. (1991) Immune suppression by food contaminants. Proceedings of the interdisciplinary conference on Effects of food on the immune and hormonal systems. EURO FOOD TOX III, Zurich, pp. 39-46.

Primjeri navođenja izvora sa web stranica:

- 1) Anonymous (2007) Sirovine i sastojci energetskih napitaka, <http://www.vitamini.hr> (pristup: 11.12.2023.)
- 2) U.S. Department of Agriculture, Agricultural Research Service (2007) USDA Nutrient Database for Standard Reference, Release 15. Nutrient Data Laboratory Home Page, <http://www.nal.usda.gov/fnic/foodcomp> (pristup: 17.09.2023.)

2.5.7. Prilozi

Prilozi radu mogu biti rezultati mjerenja, sheme, slike, anketni upitnici i sl., što nije bilo svrsishodno za predstavljanje u tekstu rada, a može biti od koristi za njegovo potpunije predstavljanje.

2.6. Radovi bez eksperimentalnih istraživanja

Doktorska disertacija može biti urađen i bez eksperimentalnih istraživanja. U ovakvim slučajevima struktura osnovnog teksta rada može biti unekoliko promijenjena. Ovakvi radovi najčešće nemaju jasno odvojene glave koje se odnose na metode i materijale istraživanja te posebno izdvojene rezultate istraživanja. Imajući u vidu da se radovi ove vrste uglavnom bave fenomenima, pojavama ili procesima uobičajeno je da se oni strukturiraju tako da sadrže: istorijsko-teorijski ili retrospektivni dio, analitički dio i perspektivni dio. Uvod, zaključci i popis korišćene literature su obavezni dijelovi osnovnog teksta i ovih vrsta radova.

3. TEHNIČKA OBRADA RADA

Tehničkom oblikovanju pisanog rada treba posvetiti značajnu pažnju. Uredno i pregledno pripremljen rad olakšava čitanje i daje uvid u sistematičnost izlaganja i obrade teme rada.

Doktorska disertacija treba biti tehnički uređen na sljedeći način:

Naslovi poglavlja, naslov sažetak/abstract, naslov uvod	Times New Roman	14 pt.	Naglašeno-Bold
Naslovi potpoglavlja	Times New Roman	12 pt.	Kurziv- ukoso-italic-bold

Opći tekst	Times New Roman	12 pt.	1,5 prored, Justify (obostrano poravnanje teksta)
Sažetak/Abstract tekst	Times New Roman	12 pt.	1,5 prored, Justify (obostrano poravnanje teksta), kurziv-ukoso-italic
Ključne riječi / Key Words (naziv)	Times New Roman	12 pt.	Bold
Ključne riječi / Key Words (riječi)	Times New Roman	12 pt.	1,5 prored, Justify (obostrano poravnanje teksta)
Tabela, grafikon, dijagram	Calibri	10 pt.	1,5 prored, Justify
Izdvajanje	Times New Roman	12 pt.	Kurziv-ukoso-italic
Fusnota	Times New Roman	10 pt.	1 prored, justify (obostrano poravnanje teksta), uvučen 0,5 cm
Literatura bibliografija –	Times New Roman	12 pt.	1 prored, justify (obostrano poravnanje teksta), uvučeno 1 cm
Broj stranica	Times New Roman	12 pt.	Dolje desno

Završni rad piše se na papiru **formata A4**.

Margine teksta: gornja 2,5cm; donja: 2cm; lijeva 3,00 cm; desna 2,5 cm.

U pisanju završnog rada koristiti **prored 1,5 lines**, osim fusnota koje se pišu u *single* proredu

Iznad svakog prikaza, slike, tabele, grafikona ili dijagrama navodi se naziv istih, sa rednim brojem (Slika br.- Naziv) (Times New Roman, 12), a ispod samog prikaza, tabele, grafikona ili dijagrama se navodi izvor (Izvor: Ime izvora), a ako je tabela, grafikon i sl. djelo autora doktorske disertacije, onda se kao izvor navodi: "obrada autora, godina" (Times New Roman, 10).

Tekst, sadržaj, naslovi i podnaslovi, citiranje, fusnote i spisak literature moraju biti crne boje. Prije svakog naslova i podnaslova trebaju biti dva slobodna reda, a nakon svakog naslova (a prije teksta) jedan slobodan red.

Ispred interpunkcijskih znakova (tačka, dvotačka, zarez, tačka-zarez, upitnik, uzvičnik...) ne dolazi razmak, ali nakon njih dolazi. Ispred otvorene zagrade dolazi razmak i iza zatvorene zagrade dolazi razmak. Iza otvorene i ispred zatvorene zagrade razmaka nema.

Naslovi i podnaslovi

Kod pisanja naslova i podnaslova glavnog dijela teksta potrebno je izvršiti njihovu numeraciju i adekvatno je prenijeti u sadržaj. Preporučuje se slijedeće:

- Naslove glava teksta (reda 1., 2., 3., ...) treba pisati velikim slovima veličine 14 pts, bold.
- Naslove potpoglavlja sa dvije decimalne jedinice (npr.: 1.1., 1.2., 1.3., ...) treba pisati malim slovima veličine 12 pts, bold.
- Naslove potpoglavlja sa tri i više decimalnih jedinica (npr. 1.2.1, 1.2.1.1.) treba pisati malim slovima veličine 12 pts, bold. (*kurziv-ukoso-italic*)

Sve naslove treba pisati uvučeno od lijeve margine za pet do deset slovnih mjesta.

Neka pravopisna i daktilo pravila

Prilikom pisanja teksta rada treba obratiti pažnju na slijedeće4:

- iza svake riječi treba da bude jedan razmak;
- iza svakog znaka interpunkcije (tačka, upitnik, uzvičnik, zarez, dvotačka, tačka zarez) slijedi jedan razmak;
- znakovi interpunkcije, znak za postotak i sl. pišu se zajedno s riječju ili brojem iza kojeg slijede tj. bez razmaka; poslije tih znakova u rečenici slijedi jedan razmak;
- skraćénice mjerne jedinice i oznake valutne jedinice odvojene su jednim razmakom od broja koji im prethodi i razmakom od riječi koja slijedi;
- navodnici na početku navoda i otvorena zagrada pišu se zajedno sa riječju ispred koje se nalaze tj. bez razmaka; navodnici na kraju navoda i zatvorena zagrada pišu se zajedno sa riječju iza koje se nalaze tj. bez razmaka;
- ako iza neke riječi dolazi tekst u zagradi, između te riječi i zagrade stavlja se jedan razmak;
- crtica se piše zajedno s riječima između kojih stoji, ako se radi o složenici (*Primjer: društveno-ekonomski*), a odvojeno ako se koristi u neku drugu svrhu (*Primjer: "Prije uvođenja hromatografije – razdvajanja na papiru – u široku upotrebu..."*);
- skraćénice u tekstu se pišu u maloj zagradi nakon navođenja njihovog punog značenja, a onda se u daljem tekstu koristi samo skraćénica (*Primjer pisanja skraćénice u tekstu: „Svjetska trgovinska organizacija (STO) osnovana je 1. januara 1995. godine. STO je..."*);
- ako se datum piše samo arapskim brojevima iza svakog broja se piše tačka i ostavlja jedan razmak (*Primjer pisanja datuma: 15. 12. 2024.*);
- za isticanje pojedinih dijelova teksta preporučuje se koristiti kurziv (*italic slova*);
- za pisanje formula preporučuje se upotreba editora formula.

Svaka formula se označava malom zagradom u kojoj stoji broj glave teksta i redni broj koja se stavlja uz desnu marginu (npr. 1.5).

Za sve simbole iz formule potrebno je dati objašnjenje, odnosno napisati koju varijablu simbol označava.

Doktorati

Ako je u pripremi i pisanju rada korištena doktorska disertacija potrebno je navesti: prezime i inicijali autora, naslov doktorske disertacije, vrsta odbranjenog rada, mjesto odbrane, univerzitet i fakultet na kojem je odbranjen rad, godina izdanja/odbrane i broj stranica doktorske disertacije.

Primjer

Biočanin V. Komparativna analiza kvaliteta intraperiodontalne i intraseptalne anestezije izazvane artikainom sa epinefrinom kod zdravih i pacijenata sa dijabetes melitusom tip 2 (disertacija). Beograd: Univerzitet u Beogradu, Stomatološki fakultet; 2012, 97 str.

Web- stranica ili mrežna stranica

Korištene reference sa web-stranice uključuju sljedeće elemente: autor(i), naslov, vrsta medija, mjesto izdavanja, izdavač, datum izdavanja, datum zadnjih ispravaka ako ima i datum citiranja dostupnost

Primjer

Canadian Dental Hygienists Association. Our history [Internet]. Ottawa: CDHA; 2018 [citirano 2019

Sep 16]. Dostupno na:

https://www.cdha.ca/cdha/About_folder/History_folder/CDHA/About/History.aspx?hkey=065b136f-72d3-4a84-a7aa-51cc7b519cd5

Skraćenice naslova časopisa

Vancouverski način citiranja referenci uključuje skraćeni naziv časopisa umjesto potpunog naziva časopisa. Skraćenice naziva časopisa su standardizirane i mogu se pogledati na NLM Catalogue ili the Web of Science List of Journal Title Abbreviations.

Primjer

BOSNIAN J BASIC MED je skraćenica za Bosnian Journal of Basic Medical Sciences.

Clin Adv Periodontics je skraćenica za Clinical Advances in Periodontics.

Na web- stranici knjige *Citing Medicine*: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK7256/>. (referenca za knjigu: Pasteris K. Citing medicine: the NLM style guide for authors, editors, and publishers [Internet]. 2 nd ed. Wendling DL, technical editors. Bethesda (MD): national Library of medicine (US); 2017, mogu se naći detaljne upute za pravilno pisanje referenci u biomedicini.

PRILOG br.1 LITERATURA

TREBA:

Biti alfabetski poredana po prezimenu autora.

Kod istog autora poredati djela po godini izdanja te ako ima više djela istog autora u jednoj godini, dodati a, b, c... iza godine [npr. 2002.b]

Referenca za knjigu:

Prezime, Ime, godina publikacije, *Naslov*, Izdavač, Mjesto izdavanja. [npr. Filipović, Muhamed 2005, *Metodologija znanosti i znanstvenog rada*, Svjetlost, Sarajevo.]

Referenca za pojedini rad u zborniku sa više izdavača:

Prezime, Ime godina publikacije, "Naslov", Ime i Prezime, Ime (izdavači), *Naslov*, Izdavač, Mjesto izdavanja, brojevi stranica. [npr. Larsen, Henrik 2004, "Discourse Analysis in the Study of European Foreign Policy", u Tonra, Ben i Christiansen, Thomas (izdavači), *Rethinking European Union Foreign Policy*, Manchester University Press, Manchester/New York, str.62- 80.]

Referenca za pojedini rad u časopisu:

Prezime, Ime godina publikacije, "Naslov", *Ime časopisa*, broj i godina izdanja, brojevi stranica. [npr. Krasner, Stephen D. 1996, "Compromising Westphalia", *International Security*, Vol. 20, No. 3, str. 115-151.]

Referenca za stranicu sa interneta:

Prezime, Ime ili Izdavač [event. godina publikacije], *Naslov*, ili *naziv stranice*, [event. Izdavač, Mjesto izdavanja], datum pristupa stranici, web-adresa stranice <<http://...>>.

[npr. Europska Unija 2004, Eurobarometer 61 [datum pristupa: 28.02.08], <http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb61/eb61_en.pdf>.]